

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-4-027 (Devralma)
Karar Sayısı : 21-34/477-239
Karar Tarihi : 08.07.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Alican ŞENTÜRK, Sabrican SARAK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Çiftay İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.
Temsilcileri: Av. Neslihan TUNA SARAÇLIGİL,
Av. Ömer Çağdaş SELVİ
Süleyman Seba Caddesi Sıraevler, B1 Blok 44/2, Akaretler
Beşiktaş, İstanbul

D. DOSYA KONUSU: Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.'nin tek kontrolünün Çiftay İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işlemi.

- (1) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 16.04.2021 tarih ve 17139 ile intikal eden ve en son 05.07.2021 tarih ve 19301 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 07.07.2021 tarih ve 2021-4-027/Öİ sayılı Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (2) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (3) Kurum kayıtlarına 16.04.2021 tarih ve 17139 sayı ile intikal eden ve Çiftay İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş. (ÇİFTAY) tarafından yapılan başvuruda, Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.'nin (BATIÇİM) hisselerinin %30,0247'sinin ÇİFTAY tarafından devralınması işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 7. maddesi ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.

G.1. Taraflar

G.1.1. Devralan: ÇİFTAY

- (4) Zeynep AYDIN, Mehmet AYDIN, Medet AYDIN, Sabit AYDIN, Zeren AYDIN ve Serkan AYDIN'dan oluşan "Aydın Ailesi"nin tek kontrolü altında bulunan ÇİFTAY Grubu, 1987 yılında kurulmuş olup maden, enerji, turizm ve petrol alanlarında faaliyet gösteren bir şirketler grubudur.
- (5) ÇİFTAY, maden üretmek, bu amaçla maden ocağı işletmek, dekapaj faaliyetlerinde bulunmak, maden yatırımı yapmakta olan firmaların maden ve inşaat faaliyetlerini yürütmek, gayrimenkul yatırım projelerinde yer almak, inşaat ve sanayi alanında kullanılan mamul ve yan mamul haldeki her türlü malzemenin, motorlu ve motorsuz nakil vasıtalarının, her türlü iş ve hareket makinalarının ve yedek parçalarının imalini,

alım satımını ve ticaretini yapmak, akaryakıt ve madeni yağların satışı, pazarlaması ile servis ve bakım tesisleri kurmak ve işletmek konularında faaliyet göstermektedir.

- (6) ÇİFTAY, değerli ve baz metaller içeren projelere sahip olup kazançlı maden yatakları keşfetmek amacıyla arama çalışmaları yürütmektedir. ÇİFTAY çalışmalarını altın, gümüş, bakır-çinko-gümüş, demir ve krom gibi esas değerli metalik madenler üzerinde yoğunlaştırmıştır.
- (7) ÇİFTAY Grubu'nun bünyesinde beton sektöründe faaliyet gösteren Z A Madencilik A.Ş. (Z A MADENCİLİK) ve Z A Hazır Beton İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş. (Z A BETON) olmak üzere iki teşebbüs bulunmaktadır. Z A MADENCİLİK, betonun hammaddesi olan agrega üretimi alanında faaliyet göstermekte olup toplam üretim kapasitesi 3.300.000 tondur. Z A MADENCİLİK'in iştiraki konumunda bulunan Z A BETON ise, hazır beton tesisi kurmak, işletmek, hazır beton üretimi ve dağıtımını yapmak amacıyla kurulmuştur. İzmir'de sahip olduğu hazır beton üretim tesisi ile toplam 350 m³/saat üretim kapasitesine ve 150.000 ton kapalı stok alanına sahiptir.
- (8) ÇİFTAY Grubu, yukarıda yer alan faaliyetlerine ek olarak, çeşitli iştirakleri aracılığıyla enerji sektöründe güneş enerjisi, biyogaz ve hidroelektrik alanlarında ve turizm sektöründe faaliyet göstermektedir.

G.1.2. Devre Konu: BATIÇİM

- (9) 1966 yılında kurulan ve merkezi İzmir ilinin Bornova ilçesinde bulunan BATIÇİM'in bünyesinde yer alan çimento üretim tesisinde klinker, çimento ve agrega üretimi yapılmakta olup yıllık klinker üretim kapasitesi 1.400.000 ton, yıllık çimento üretim kapasitesi ise 1.800.000 tondur. Ayrıca, BATIÇİM'in 9 MW kurulu güce sahip lisanslı atık ısı santrali bulunmaktadır. Bildirim formunda BATIÇİM'in, üretimini yaptığı agrega ürününün neredeyse tamamını kendi iştiraki olan Batıbeton Sanayi A.Ş. (BATİBETON) tesislerine tedarik ettiği, üçüncü taraflara ise satışını istisnai olarak gerçekleştirdiği ifade edilmektedir.
- (10) Ayrıca, BATIÇİM'in iştirakleri vasıtasıyla faaliyet gösterdiği alanlar aşağıdaki gibidir:
 - Batisöke Söke Çimento Sanayii T.A.Ş. (BATICÖKE): BATICÖKE çimento ve klinker ürünlerinin imalat ve dağıtımını ile iştigal etmektedir. BATICÖKE'nin ürün yelpazesi içerisinde portland klinkeri, sülfata dayanıklı klinker, portland çimentoları, katkılı çimentolar ve sülfata dayanıklı çimento yer almaktadır. BATICÖKE bünyesinde bulunan ve yaş sistem teknolojisi ile hizmet veren tesisin klinker üretim kapasitesi yılda 3.000.000 ton, Söke Tesisindeki çimento öğütme kapasitesi yılda 3.890.000 ton, Çavdır Öğütme ve Paketleme Tesisindeki çimento öğütme kapasitesi ise yılda 392.000 tondur.
 - BATİBETON: Hazır beton üretimi ve satışı ile iştigal etmektedir. Batıbeton markalı hazır betonlar, Ege Bölgesi'nde yerleşik olarak 15 faal iki gayri faal olmak üzere toplam 17 hazır beton tesisinde üretilmektedir.
 - Batıçim Enerji Elektrik Üretim A.Ş.: Isparta ve Düzce illerinde bulunan toplamda 68,8 MW kurulu güce sahip Kovada 1, Kovada 2 ve Hasanlar hidroelektrik santralleri ile üretim faaliyetlerini sürdürmekte olup yılda ortalama 115.000.000 kWh elektrik üretim kapasitesine sahiptir.
 - Batıçim Enerji Toptan Satış A.Ş.: Elektrik enerjisi ve/veya kapasitesinin toptan satışı ve doğrudan serbest tüketicilere satışı faaliyetlerini yürütmek amacıyla kurulmuştur.

- Batılıman Liman İşletmeleri A.Ş.: İskelesinin arkasında yer alan 100.000 m²'lik geri sahası ve limana 3 km mesafedeki 67.000 m²'lik antrepo ve geçici stoklama hizmeti sunan sahaları ile depolama hizmetleri de vermektedir.
- ASH Plus Yapı Malzemeleri Sanayi Ticaret A.Ş.: Kül üretimi ve satışı alanında faaliyet göstermektedir. Faaliyetleri Ekim 2020 tarihi itibarıyla durdurulmuştur.

(11) BATIÇİM'in hissedarlık yapısına¹ aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 1: Batıçim'in Hissedarlık Yapısı(%)

Hissedarlar	Hissedarlık Oranı
Mehmet Mustafa Bükey	(.....)
Fatma Meltem Günel	(.....)
Kemal Grebene	(.....)
Sülün İlkin	(.....)
Belgin Egeli	(.....)
Mehmet Bülent Egeli	(.....)
Begüm Egeli Bursalıgil	(.....)
Yıldız Egeli Yavuz	(.....)
Fatma Gülgün Ünal	(.....)
Yıldız İzmiroğlu	(.....)
Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	(.....)
Diğer ²	(.....)
A Grubu Hisseler Toplamı	≅0,02525
Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş.	(.....)
Fatma Gülgün Ünal	(.....)
Sülün İlkin	(.....)
Yıldız İzmiroğlu	(.....)
Belgin Egeli	(.....)
Fatma Meltem Günel	(.....)
Mehmet Mustafa Bükey	(.....)
Ateş Necdet Bükey	(.....)
Volkan Bükey	(.....)
Mutlu Can Günel	(.....)
Kemal Grebene	(.....)
Mehmet Bülent Egeli	(.....)
Begüm Egeli Bursalıgil	(.....)
Yıldız Egeli Yavuz	(.....)
Diğer ³	(.....)
B Grubu Hisseler Toplamı	99,96420
Toplam	≅100,00000
Kaynak: Bildirim Formu	

G.2. İLGİLİ PAZARLAR

G.2.1. İlgili Ürün Pazarları

(12) Devre konu olan BATIÇİM iştirakleri vasıtasıyla klinker, çimento, agrega, hazır beton ve elektrik enerjisi üretimi ve satışı alanında faaliyet göstermektedir. Devralan ÇİFTAY ise madencilik, hazır beton, enerji ve turizm sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Tarafların faaliyetleri hazır beton, agrega, elektrik ve çimento üretimi ve satışı

¹ BATIÇİM'in şirket paylarının tamamı hamiline yazılı olup, şirketin sermayesi A grubu ve B grubu paylardan oluşmaktadır. BATIÇİM'in borsada işlem gören payları yalnızca B grubu payları olup yönetim kuruluna üye seçimi, tüm oy hakları veya kâr payında imtiyaz hakları sadece A grubu paylara özgülenmiştir.

² BATIÇİM'de A grubu pay sahibi olan küçük hissedarları ifade etmektedir.

³ Hisseleri halka açık olan BATIÇİM'in hissedarlık yapısı içerisindeki %5'ten daha az pay sahipliği olan diğer gerçek veya tüzel kişileri ifade etmektedir.

alanlarında örtüşmektedir.

G.2.1.1. Hazır Beton

- (13) Hazır beton; belirli oranlarda çimento, agrega (çakıl), su ve birtakım katkı malzemelerinin mikserle karıştırılması yöntemiyle elde edilen bir inşaat malzemesi olup inşaatların temel yapı malzemelerinin başında gelmektedir. Hazır beton türleri kullanım amaçları ve dayanıklılıkları bakımından C14, C16, C18, C20, C25 ve C30 gibi alt kategorilere ayrılabilir de alt ürün grupları arasında yüksek oranda arz ikamesi bulunmaktadır. İnşaat sektöründe en çok kullanılan hazır beton türleri C20, C25 ve C30'dur. Kurulun hazır beton tesislerinin devralınmasına ilişkin kararlarında da⁴ ilgili ürün pazarının "hazır beton pazarı" olarak tanımlandığı görülmektedir.
- (14) Beton ürünleri arasında yüksek arz ikamesinin bulunması, mevcut dosya kapsamında BATIÇİM'in iştiraki BATİBETON'un ve ÇİFTAY'ın grup şirketi olan Z A BETON'un hazır beton üretimi alanında faaliyet göstermeleri dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı "hazır beton pazarı" olarak tanımlanmaktadır.

G.2.1.2. Agrega

- (15) Agrega, inşaat sektörünün bir parçası olan beton imalatının ve asfalt üretiminin en önemli parçası ve kullanılan kum, çalık, kırma taş gibi taneli malzemelerin genel adıdır. Kurulun geçmiş tarihli kararlarında⁵ çimento, hazır beton ve agrega pazarlarının aynı sektör içerisinde yer alan farklı ilgili ürün pazarları olduklarının değerlendirildiği görülmektedir. ÇİFTAY'ın grup iştiraklerinden Z A MADENCİLİK ile BATIÇİM nezdinde agrega üretimi yapılması dikkate alınarak, dosya kapsamında bir diğer ilgili ürün pazarı "agrega pazarı" olarak belirlenmiştir.

G.2.1.3. Gri Çimento

- (16) Çimento, beyaz çimento ve gri çimento olmak üzere başlıca iki ürün grubu altında değerlendirilmektedir. Gri çimento, altyapı ve inşaat endüstrilerinin en büyük girdilerinden biridir. Beyaz çimento ise daha çok yapıştırıcı ve derz dolgu malzemeleri, mimari ve dekoratif betonlar, prefabrik dış cephe panelleri, prekast elemanları üretiminde kullanılmaktadır. Bu bakımdan beyaz çimentonun kullanım alanı ve miktarı gri çimentoya oranla çok azdır. Beyaz ve gri çimentonun (özellikle bunların girdisi konumundaki klinkerin) üretim süreçleri birbirinden ayrı yürütülmekte olup bunların arz ve talep bakımından ikame olması söz konusu değildir. Beyaz çimento dışında kalan tüm çimento türleri gri çimento olarak kabul edilmektedir.
- (17) Beyaz ve gri çimento ayrımının yanı sıra çimento ürünleri içerdikleri katkı maddelerine göre de (PKÇ 32,5, PÇ 42,5 gibi) sınıflandırılmaktadır. Pazarlama yöntemi bakımından ise "torbalı" ve "dökme çimento" ayrımı bulunmaktadır. Hazır beton üretiminde temel olarak dökme çimento kullanılmaktadır. Dökme çimento, hazır beton tesislerinin yanı sıra diğer endüstriyel üreticiler ve silosu olan büyük inşaat şirketleri tarafından kullanılmakta iken torbalı çimento, elle beton dökümü gibi daha düşük yoğunluklu tüketim gerektiren işlerde kullanılmak üzere talep edilmektedir. Ancak, gri çimento üreten bir tesis belirtilen tüm ürünleri üretebilmektedir.
- (18) Beyaz ve gri çimentonun arz ve talep bakımından birbirine ikame olmaması, gri çimento üreten bir tesisin dökme çimento, torbalı çimento ve PKÇ 32,5, PÇ 42,5 gibi

⁴ Örneğin bkz. Kurulun 06.11.2003 tarih ve 03-71/868-372 sayılı, 16.05.2007 tarih ve 07-41/447-170 sayılı, 04.07.2007 tarih ve 07-56/630-212 sayılı kararları.

⁵ Örneğin bkz. Kurulun 18.11.2009 tarih ve 09-56/1338-341 sayılı, 17.10.2012 tarih ve 12-51/1476-505 sayılı kararları.

çeşitli alt ürün gruplarını da üretebilmesi ve bu anlamda söz konusu alt ürün gruplarının arz bakımından birbirine ikame olması, ÇİFTAY'ın iştirakinin İzmir ilinde faaliyet gösteren hazır beton tesisinin bulunmasının meydana getireceği dikey ilişki dikkate alınarak, Kurulun geçmiş tarihli kararlarında⁶ da olduğu gibi, "gri çimento pazarı" bir diğer ilgili ürün pazarı olarak belirlenmiştir.

G.2.1.4. Elektrik Üretimi ve Satışı

- (19) *Kurulun Seyitömer* kararında⁷ elektrik pazarı; elektrik üretimi ve toptan satışı, elektriğin iletimi, elektriğin dağıtımı ve elektriğin nihai tüketicilere satışı olarak dört temel faaliyet alanına ve dört ayrı ürün pazarına bölünmüştür.
- (20) BATIÇİM iştiraki olan Batıçim Enerji Elektrik Üretim A.Ş.'nin faaliyet konusu, sahip olduğu üç hidroelektrik santralinde elektrik üretimi yapmak ve ürettiği elektriği satmaktır. ÇİFTAY'ın ise 85 adet iştiraki güneş enerjisinden elektrik üretimi satışı faaliyeti ile iştigal etmektedir. Ayrıca bildirim formunda ÇİFTAY'ın iştiraklerinden olan Vega Hereko Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, 18,52 MWm kurulu güce sahip olması planlanan biyogaz santralının ilk ünitesini bitirerek elektrik satışı yapmaya başladığı belirtilmektedir.
- (21) Dolayısıyla, Kurulun geçmiş tarihli kararları⁸ da dikkate alınarak, "elektrik üretimi ve satışı pazarı" dosya kapsamında bir diğer ilgili ürün pazarı olarak belirlenmiştir.
- (22) Sonuç olarak yukarıda yapılan açıklamalar ve işlem taraflarının örtüşen faaliyetleri çerçevesinde "hazır beton pazarı", "agrega pazarı", "gri çimento pazarı" ve "elektrik üretimi ve satışı pazarı" etkilenen pazarları oluşturan ilgili ürün pazarları olarak belirlenmiştir.

G.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

G.2.2.1. Gri Çimento Pazarı Bakımından İlgili Coğrafi Pazar

- (23) Çimentonun ekonomik olarak pazarlanabileceği coğrafyanın belirlenmesinde nakliye maliyetleri ve bu maliyetlerin ürünün değerine oranı önemli kıstaslardandır. Çimentonun bu niteliği, çimentonun ekonomik olarak satılabildiği bölgeyi sınırlandırmaktadır. Bu bölgenin dışına çimento satılması, nakliye masraflarını artırmakta, bu da kârlılığını ortadan kaldırmaktadır.
- (24) İlgili coğrafi pazar tanımlamasında fiyat serilerinin ve taşıma (nakliye) verilerinin kullanıldığı çeşitli yöntemler bulunmaktadır. Çimento sektörünü konu alan önceki tarihli kararlarda coğrafi pazar, genellikle fabrikanın bulunduğu yerden 250–300 km ile çevrelenen bölge dikkate alınarak bölgesel seviyede belirlenmiştir. Bunun dışında Elzinga-Hogarty (E-H) testi, Kurulun geliştirdiği % 10 kriteri gibi yöntemlerden de faydalanılmaktadır.
- (25) İlgili coğrafi pazarın tanımlanmasında kullanılan E-H testi incelenen bölgeler arasındaki ürün giriş çıkışını dikkate almaktadır. Testin genel mantığı şu şekilde özetlenebilir: Eğer belli bir coğrafi pazara dışarıdan girişler (ithalat) ve o bölgeden

⁶ Örneğin bkz. Kurulun 23.01.2020 tarih ve 20-06/68-37 sayılı, 05.09.2013 tarih ve 13-50/719-305 sayılı, 24.01.2013 tarih ve 13-07/65-34 sayılı, 06.04.2012 tarih ve 12-17/499-140 sayılı, 31.03.2013 tarih ve 11-20/378-117 sayılı kararları.

⁷ Kurulun 24.01.2013 tarih ve 13-07/69-38 sayılı kararı.

⁸ Kurulun 27.03.2008 tarih ve 08-26/280-89 sayılı, 04.10.2007 tarih ve 07-77/923-355 sayılı, 05.08.2009 tarih ve 09-34/839-204 sayılı, 28.01.2010 tarih ve 10-10/96-43 sayılı, 05.08.2009 tarih ve 09-34/839-204 sayılı, 28.01.2010 tarih ve 10-10/96-43 sayılı kararları.

dışarıya çıkışlar (ihracat) azsa, o bölgede ilgili ürünün fiyatı diğer bölgelerden bağımsız olarak belirlenebilecektir. Bu ise, bölgenin coğrafi pazar olabileceğini göstermektedir. E-H testi başta Amerika Birleşik Devletleri (ABD) olmak üzere birçok ülkede rekabet otoriteleri tarafından kullanılmakla birlikte, testin uygulanmasına yönelik çeşitli eleştiriler mevcuttur. Teste getirilen başlıca eleştirileri; “statik bir analiz olması nedeniyle potansiyel rekabeti dikkate almadığı, ilgili pazarı olduğundan daha geniş/dar tanımladığı, testte yer verilen eşik değerlerin saptanmasının ekonomik dayanaktan yoksun olduğu” şeklinde özetlemek mümkündür.

- (26) E-H testi için getirilen eleştiriler göz önünde bulundurularak Kurul tarafından geliştirilen %10 kriteri yöntemi, ilgili coğrafi pazarın belirlenmesinde tesis odaklı bir yaklaşım kullanılarak tarafların sahip olduğu her bir tesis için farklı bir ilgili coğrafi pazar tanımlanmasına dayanmaktadır. %10 kriteri yönteminde, bir çimento tesisi tarafından yapılan satışlar il bazında ayrıştırılarak çimento tesisi tarafından bir il ile yapılan satışların o ilin toplam çimento tüketiminin en az %10'unu oluşturması, bir başka deyişle tüketimi karşılama oranının en az %10 olması durumunda, satış yapılan il ilgili coğrafi pazara dâhil edilmektedir. Buradaki temel ölçüt, o tesisin o bölge (il) için ne kadar önemli olduğunun bir başka deyişle, tesisin o bölgede (ilde) rekabetçi bir baskı oluşturabilme yeteneğine sahip olup olmadığının tespitidir.
- (27) Karar kapsamında ilgili coğrafi pazar tespit edilirken %10 kriteri yöntemi, satışların yapıldığı bölgenin fabrikanın bulunduğu yerden uzaklığı, satış yapılan yerlerin teşebbüsün toplam satışları içerisindeki oranı ve teşebbüslerin satışlarının örtüştüğü bölgeler dikkate alınacaktır. Bu çerçevede teşebbüslerin 2018, 2019 ve 2020 yıllarında satış yaptığı illerin teşebbüsün toplam satışları içerisindeki oranları ile o ildeki tüketimi karşılama oranlarına Tablo 2 ve Tablo 3'te⁹ yer verilmektedir.

Tablo 2: BATIÇİM'in Satış Yaptığı İllerdeki Tüketimi Karşılama Oranı (%) ve İlin Teşebbüsün Satışları İçindeki Oranı (%)

İller	2018		2019		2020	
	İlin Teşebbüsün Satışları İçindeki Oranı	Tüketimi Karşılama Oranı	İlin Teşebbüsün Satışları İçindeki Oranı	Tüketimi Karşılama Oranı	İlin Teşebbüsün Satışları İçindeki Oranı	Tüketimi Karşılama Oranı
Aydın	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Balıkesir	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Bursa	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İzmir	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Manisa	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Muğla	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Uşak	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Edirne	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İstanbul	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kütahya	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Çanakkale	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Isparta	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)		(.....)		(.....)	

Kaynak: Türkiye Çimento Sanayicileri Birliği (TÜRKİYE ÇİMENTO) verilerine göre yapılan hesaplamalar.

⁹ İlin teşebbüsün toplam satışları içerisindeki oranı, teşebbüsler tarafından gönderilen satış verileri ve TÇMB verileri kullanılarak, tüketimi karşılama oranı ise TÇMB verilerinde o il ile yapılan toplam satış miktarı verileri kullanılarak hesaplanmıştır.

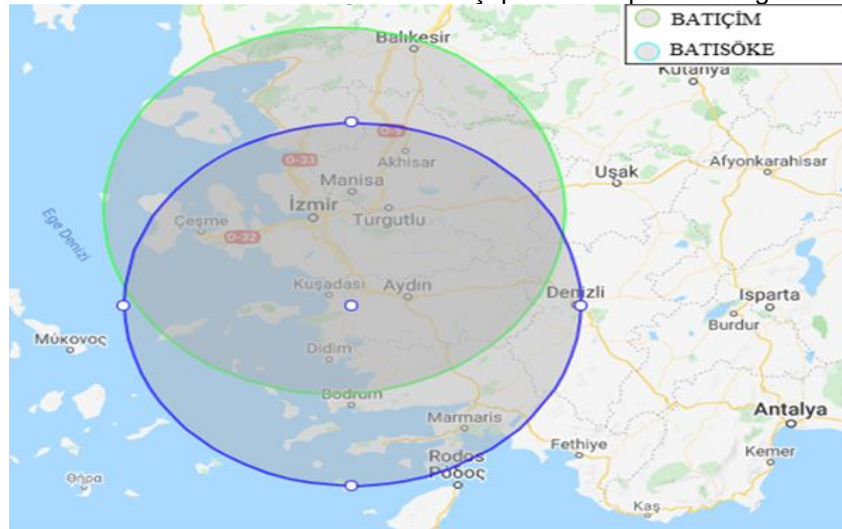
Tablo 3: BATISÖKE'nin Satış Yaptığı İllerdeki Tüketimi Karşılama Oranı (%) ve İlin Teşebbüsün Satışları İçindeki Oranı (%)

İller	2018		2019		2020	
	İlin Teşebbüsün Toplam Satışları İçindeki Oranı	Tüketimi Karşılama Oranı	İlin Teşebbüsün Toplam Satışları İçindeki Oranı	Tüketimi Karşılama Oranı	İlin Teşebbüsün Toplam Satışları İçindeki Oranı	Tüketimi Karşılama Oranı
Antalya	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Aydın	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Burdur	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Çanakkale	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Isparta	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İzmir	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Manisa	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Muğla	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kütahya	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Denizli	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Balıkesir	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: TÜRKİYE ÇİMENTO verilerine göre yapılan hesaplamalar.

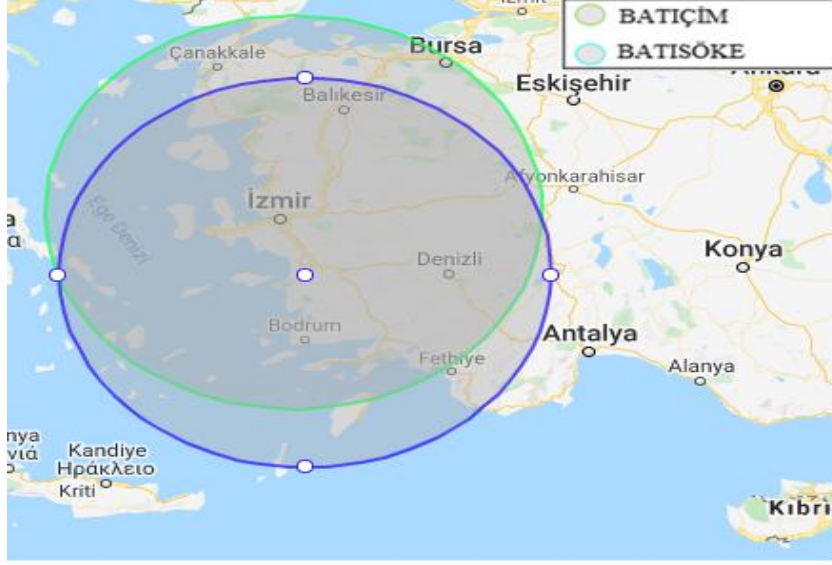
- (28) Yukarıdaki tablolar incelendiğinde 2018 yılı bakımından BATIÇİM ve BATISÖKE'nin toplamda tüketimi karşılama oranları %10'un üzerinde olan iller İzmir, Manisa, Aydın ve Muğla'dır. 2019 yılı bakımından toplamda tüketimi karşılama oranları %10'un üzerinde olan iller; İzmir, Manisa, Aydın ve Muğla olup 2020 yılı bakımından ise İzmir, Manisa, Aydın, Balıkesir ve Muğla'dır.
- (29) Ürünün niteliği ekonomik olarak satılabileceği bölgeyi sınırlandırmakta ve belirli bir mesafeden ileriye taşınması ticari olarak kârlı olmamaktadır. Kurul kararlarında genel olarak tesisten itibaren 250-300 km'lik bölgeyi kapsayan alan coğrafi pazar olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, Avrupa Birliği Komisyonu uygulamalarında ise yer şekilleri ve nakliye gibi unsurlara bağlı olarak değişmekle birlikte tesisten itibaren 150 veya 250 km yarıçapındaki bölgede çimentonun ekonomik olarak pazarlanabileceği ifade edilmektedir¹⁰. Bu çerçevede coğrafi pazar tespitine yardımcı olması bakımından teşebbüslerin buldukları illerdeki tesisler baz alınarak çizilen 150 km yarıçaplı daireler ve 250 km yarıçaplı dairelere aşağıdaki haritalarda yer verilmektedir.

Harita 1: Tesisten İtibaren 150 km Yarıçapı İle Hesaplanan Bölge

¹⁰ Case M.7550-Crh/Holcim Lafarge Divestment Business 24.04.2015, Case M.7878-HeidelbergCement/Schwenk/Cemex Hungary/Cemex Croatia 05.04.2017.

Harita 2: Tesisten İtibaren 250 km Yarıçapı İle Hesaplanan Bölge

- (30) BATIÇİM ve BATISÖKE'nin tesislerinden itibaren 150 km yarıçap olarak çizilen daireler incelendiğinde, BATIÇİM ve BATISÖKE bazında farklılaşmakla birlikte, İzmir, Aydın, Muğla, Denizli, Uşak, Manisa ve Balıkesir teşebbüslerin coğrafi olarak satış yapabileceği illeri oluşturmaktadır. Bununla birlikte 250 km yarıçaplı daireler göz önünde bulundurulduğunda İzmir, Aydın, Muğla, Denizli, Burdur, Afyonkarahisar, Uşak, Kütahya, Manisa, Balıkesir, Bursa ve Çanakkale teşebbüslerin satış yapabileceği illeri oluşturmaktadır.
- (31) Belirtildiği üzere harita üzerinden tesis bazlı olarak çizilen 150 km ve 250 km yarıçaplı daireler kuş uçuşu uzaklıkları göstermekte olduğundan ve ürünün taşınacağı bölgenin yeryüzü şekilleri, ulaşım şartları çimentoğun ilgili bölgeye satışını kısıtlayabileceğinden, teşebbüslerin 2018-2020 yıllarında çimento satışı yaptığı bölgelerin, mesafe bakımından toplam satışları içerisindeki dağılımına Tablo 4 ve 5'te yer verilmektedir.

Tablo 4: BATIÇİM ve BATISÖKE'nin 150 km Yarıçapındaki Bölgeye (150 km. dâhil) Yaptıkları Gri Çimento Satışlarının Toplam Satışlarına Oranı (%)

	BATIÇİM	BATISÖKE
2018	(.....)	(.....)
2019	(.....)	(.....)
2020	(.....)	(.....)

Kaynak: TÜRKİYE ÇİMENTO verilerine göre yapılan hesaplamalar.

Tablo 5: BATIÇİM ve BATISÖKE'nin 250 km Yarıçapındaki Bölgeye (250 km. dâhil) Yaptıkları Gri Çimento Satışlarının Toplam Satışlarına Oranı (%)

	BATIÇİM	BATISÖKE
2018	(.....)	(.....)
2019	(.....)	(.....)
2020	(.....)	(.....)

Kaynak: TÜRKİYE ÇİMENTO verilerine göre yapılan hesaplamalar.

Tablo 6: BATIÇİM ve BATISÖKE'nin İzmir, Aydın, Balıkesir, Manisa ve Muğla Bölgesine Yaptıkları Gri Çimento Satışlarının Toplam Satışlarına Oranı (%)

	BATIÇİM	BATISÖKE
2018	(.....)	(.....)
2019	(.....)	(.....)
2020	(.....)	(.....)

Kaynak: TÜRKİYE ÇİMENTO verilerine göre yapılan hesaplamalar.

- (32) Tablo 4 ve Tablo 5 incelendiğinde, BATIÇİM ve BATISÖKE'nin satışlarının ortalama yaklaşık % (.....) kısmının 150 km ve altındaki mesafelere, ortalama % (.....) kısmının ise 250 km yarıçapındaki bölge içine gerçekleştirildiği görülmektedir. Ayrıca, Tablo 6 incelendiğinde, %10 kriteri yöntemi kullanılarak BATIÇİM ve BATISÖKE'nin toplamda tüketimi karşılama oranları %10'un üzerindeki iller olan İzmir, Aydın, Balıkesir, Manisa ve Muğla Bölgesine ise satışlarının ortalama % (.....) kısmını gerçekleştirdikleri görülmektedir.
- (33) Yukarıda yer verilen bilgiler doğrultusunda, %10 kriteri baz alındığında ilgili coğrafi pazarın Aydın, İzmir, Balıkesir, Manisa ve Muğla Bölgesi olarak tespit edilebileceği görülmektedir. Söz konusu iller Harita 1'de çizilen 150 km yarıçaplı dairelerde ve Harita 2'de çizilen 250 km yarıçaplı dairelerde de yer almaktadır. Ayrıca, BATIÇİM ve BATISÖKE'nin anılan bölgeye satışlarının, tüm satışlarının % (.....) kısmını oluşturduğu görülmektedir. Açıklamalar çerçevesinde ilgili coğrafi pazar, gri çimento pazarı bakımından "Aydın, İzmir, Balıkesir, Manisa ve Muğla illeri" olarak belirlenmiştir.

G.2.2.2. Hazır Beton Pazarı Bakımından İlgili Coğrafi Pazar

- (34) Hazır beton, üretildikten sonra yaklaşık 1-2 saat içerisinde tüketilmesi gereken, bu nedenle stoklanamayan ve üretildiği tesisten belli bir mesafeden daha uzak bölgelere taşınması hem teknik hem de ekonomik açıdan mümkün olmayan bir üründür. Söz edilen bu özellikleri ve yüksek taşıma maliyetleri nedeniyle, hazır beton, üretildiği santralden yaklaşık olarak azami 50-55 km uzaklığa kadar taşınabilmektedir. Ancak bu mesafe yol, iklim ve doğal koşullara göre değişebilmektedir. Bu noktada belirleyici olan unsur, hazır betonun üretimi sonrasında geçen süredir. Hazır betonun tesiste transmiksere yüklenmesi, tesisten transmiksere ile inşaat alanına ulaştırılması, müşteri tarafından teslim alınması ve pompa aracılığıyla kalıba yerleştirilmesi süreçlerinde geçen zamanın kritik eşik süresinin altında tutulması, hazır betondaki kıvam ve işlenebilirlik kayıplarının önüne geçilebilmesi açısından önem arz etmektedir.
- (35) Kurulun çeşitli kararlarında, tesisten itibaren 50 km çapında bir daire belirlenerek coğrafi pazar tespit edilmiş ve genel olarak ilgili coğrafi pazar il, merkez ilçeler ya da belirli ilçeler bazında belirlenmiştir¹¹.
- (36) ÇİFTAY'ın yalnızca İzmir ilinde hazır beton faaliyeti vardır. BATIÇİM'in iştiraki olan BATİBETON'un ise toplam 15 adet beton tesisi bulunmakta olup tüm tesisleri Ege Bölgesi'nde (İzmir, Aydın, Muğla ve Manisa illerinde) yer almaktadır ve bu bölgede satış faaliyeti göstermektedir. Bu tesislerden 10 tanesi İzmir ilinde yer almaktadır.
- (37) Hazır betonun üretildiği santralden azami 50-55 km uzaklığa kadar taşınabilmesi, ÇİFTAY'ın yalnızca İzmir ilinde hazır beton faaliyeti göstermesi, BATİBETON'un ise İzmir, Aydın, Muğla ve Manisa illerinde hazır beton tesislerinin bulunması dikkate alınarak ilgili coğrafi pazarın hazır beton pazarı bakımından il bazında ele alınabileceği, tarafların hazır beton faaliyetlerinin İzmir ilinde örtüşmesi nedeniyle ilgili coğrafi pazarın "İzmir ili" olarak belirlenebileceği değerlendirilmektedir.

G.2.2.3. Agregas Pazarı Bakımından İlgili Coğrafi Pazar

- (38) Kurulun *Lafarge Kararı'nda*;¹² hazır beton girdileri içinde hacim ve ağırlık olarak betonun %60-85'ini oluşturan agreganın fiyatlarında nakliye mesafesi maliyetinin

¹¹ Kurulun 17.09.2013 tarih, 13-54/755-315 sayılı; 16.04.2014 tarih, 14-15/268-112 sayılı; 03.09.2014 tarih, 14-30/616-268 sayılı; 21.12.2017 tarih, 17-42/667-295 sayılı; 05.07.2018 tarih, 18-22/383-188 sayılı Kurul kararları.

¹² Kurulun 18.11.2009 tarih ve 09-56/1338-341 sayılı kararı

doğrudan etkili olduğu ve 25 km taşıma mesafesinde agrega nakliyesi için harcanan kilometre başına motorin maliyetinin agreganın birim maliyetine yaklaştığı ve 25 km'den sonra sadece motorin maliyetinin dahi asıl malzeme fiyatının üstüne çıkmaya başladığı belirtilmektedir. Ayrıca, söz konusu kararda hazır beton tesislerinin kendilerine yakın olan agrega kaynaklarından hammadde temini yoluna gittikleri, ancak Marmara Bölgesi gibi agrega temininin zor olduğu yerlerde bazı durumlarda 50 km'nin üzerinde mesafelerden agrega sağlanabildiği belirtilmiştir. Kurulun 28.04.2006 tarih ve 06-31/381-98 sayılı kararında ilgili ürün pazarı agrega, coğrafi pazar ise ürünün bölgesel nitelikte olması sebebiyle Marmara Bölgesi olarak belirlenmiştir.

- (39) Hazır betonun hammaddesi olarak kullanılan agreganın fiyatlarında nakliye mesafesi ve taşıma esnasında harcanan motorin maliyeti belirleyici olduğundan hazır beton tesisleri kendilerine yakın olan agrega kaynaklarından hammadde temini yoluna gitmektedirler.
- (40) Bununla birlikte tarafın gönderdiği cevabi yazıdan, devralan konumunda bulunan ÇİFTAY'ın grup iştiraklerinden Z A MADENCİLİK'in İzmir iline, devre konu teşebbüs konumunda bulunan BATIÇİM'in İzmir ve Manisa illerine ve BATISÖKE'nin ise Aydın iline agrega satışı yaptığı anlaşılmaktadır.
- (41) Agreganın fiyatlarında nakliye maliyetinin doğrudan etkili olması, hazır beton tesislerinin kendilerine yakın olan agrega kaynaklarından hammadde temini yoluna gitmeleri, agrega temininin zor olmadığı durumlarda 50 km'lik mesafelerden temin edilmesi ve devralan ile devre konu teşebbüslerin agrega faaliyetlerinin İzmir ilinde örtüşmesi nedeniyle ilgili coğrafi pazar agrega ürünü bakımından "İzmir ili" olarak belirlenmiştir.

G.2.2.4. Elektrik Üretimi ve Satışı Pazarı Bakımından İlgili Coğrafi Pazar

- (42) Rekabet Kurulunun *Evonik Steag*,¹³ *AK-EL*,¹⁴ *Ankara Doğal Elektrik*¹⁵ ve *AYAS Enerji*¹⁶ kararlarında, Türkiye sınırları içerisinde herhangi bir yerde üretilmiş olan elektrik enerjisinin iletim sistemleri aracılığıyla iletim hattına iletiildiği ve daha sonra da dağıtım hatları yardımıyla tüm yurda dağıtılabilirdiği hususu dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar, "Türkiye Cumhuriyeti" olarak tespit edilmiştir.
- (43) İncelenen işlem bakımından da elektrik üretimi ve satışı pazarı için ilgili coğrafi Pazar "Türkiye Cumhuriyeti" olarak belirlenmiştir.

G.3. DEĞERLENDİRME

G.3.1. İşlemin Niteliği

- (44) Bildirim konusu işlem temelini ÇİFTAY ile hisse satışı yapan hissedarlar arasında 02.04.2021 tarihinde imzalanan dört adet Hisse Alım Satım Sözleşmesi (Sözleşme) oluşturmaktadır.
- (45) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un 45. paragrafında "*Bir azınlık hissedarının belirli durumlarda fiili tek kontrole sahip olduğu kabul edilebilir. Fiili tek kontrol özellikle, sahip olunan hisse oranları ve hissedarların geçmiş genel kurul toplantılarına katılım düzeylerine bakıldığında azınlık hissedarının genel kurulda çoğunluğu sağlamasının yüksek olasılık taşıdığı durumlar için geçerlidir. Böyle bir durumda kontrolün varlığının tespiti için Kurul, şirketin geçmiş genel*

¹³ Kurulun 05.08.2009 tarih ve 09-34/839-204 sayılı kararı.

¹⁴ Kurulun 04.10.2007 tarih ve 07-77/923-355 sayılı kararı.

¹⁵ Kurulun 27.03.2008 tarih ve 08-26/280-89 sayılı kararı.

¹⁶ Kurulun 23.02.2012 tarih ve 12-08/223-54 sayılı kararı.

kurullarındaki oylama özelliklerine dayanarak ileriye dönük bir analiz yapar ve analizinde işlemten sonra hissedarların genel kurul toplantılarına katılımlarında gelecekte öngörülebilir değişiklikleri dikkate alır. Kurul ayrıca diğer hissedarların konumunu inceler ve rollerini değerlendirir. Bu tür bir değerlendirmede, kalan hisselerin farklı hissedarlar arasında büyük ölçüde dağılıp dağılmadığı, diğer önemli hissedarların büyük azınlık hissedarıyla yapısal, ekonomik ya da ailevi bağlantılarının olup olmadığı ya da diğer hissedarların hedef şirkette stratejik ya da tamamen finansal çıkarlarının varlığı dikkate alınan unsurlar arasında olup bu unsurlar olay bazında değerlendirilir. Hisse oranı, geçmiş genel kurul toplantılarındaki oy verme biçimi ve diğer hissedarların konumuna dayanarak, bir azınlık hissedarının genel kurul toplantısında istikrarlı bir şekilde oyların çoğunluğunu sağlaması olasıysa, bu azınlık hissedarının fiili olarak tek kontrol sahibi olduğu kabul edilir.¹⁷ ifadesi yer almaktadır.

- (46) Planlanan işlemin gerçekleşmesi halinde BATIÇİM'in sermayesini temsil eden hisselerin %30,0247'si ÇİFTAY tarafından devralınacaktır. BATIÇİM'in esas sözleşmesinin 7. maddesi uyarınca şirketin işleri ve idaresi yönetim kurulu tarafından yönetilmektedir. Bu kapsamda, esas sözleşmenin anılan maddesi uyarınca yönetim kurulu en az (.....) en çok (.....) üyeden oluşmaktadır. BATIÇİM'in hisseleri A ve B grubu hisselerden oluşmakta olup yönetim kurulu üyelerinin tamamı A grubu hissedarların çoğunluğunun belirleyeceği adaylar tarafından seçilmektedir. BATIÇİM'in esas sözleşmesinin 7. maddesi uyarınca, yönetim kurulu üyeleri, genel kurul tarafından Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca seçilmektedir.
- (47) Tarafın gönderdiği cevabi yazıda, yönetim kurulunun stratejik kararlarının toplantı nisabının (.....) yönetim kurulu üyesi ve karar nisabının ise toplantıya katılanların (.....) olduğu ifade edilmektedir.
- (48) Planlanan işlemin tamamlanması halinde ÇİFTAY BATIÇİM'in A grubu hisselerinin yaklaşık %(.....)'üne sahip olacaktır. BATIÇİM'in geçmiş genel kurullarına katılım düzeyine bakıldığında 2016 yılında %(.....), 2017 yılında %(.....), 2018 yılında %(.....), 2019 yılında %(.....), 2020 yılında ise %(.....) seviyesinde bir katılım oranının gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte, BATIÇİM'in A grubu pay sahipleri nezdinde ortaya çıkan genel kurul katılım düzeyleri ise 2016 yılında %(.....), 2017 yılında %(.....), 2018 yılında %(.....), 2019 yılında %(.....) ve 2020 yılında ise %(.....) olmuştur.
- (49) Tarafın gönderdiği cevabi yazıda, BATIÇİM'in A grubu hissedarlarının çoğunluğunun gerçek kişiler olduğu ve aralarında menfaat birliği bulunan ailelere mensup kişiler olduğu ifade edilmektedir. Tablo 3'te yer alan BATIÇİM'in hâlihazırdaki A grubu hissedarları ve mevcut pay sahipliği oranları incelendiğinde, hissedarların çoğunluğunun aynı aileye mensup olmadığı ve aralarında menfaat birliği bulunmasına ilişkin yeterli delil sunulmadığı dikkate alınarak, BATIÇİM'in bahse konu devralma işlemi öncesi herhangi bir teşebbüsün ya da şahısın kontrolünde bulunmadığı değerlendirilmektedir.
- (50) BATIÇİM'in genel kurulda oy hakları sadece A grubu hissedarlara özgülenmiştir. A grubu hissedarların A grubu pay sahipleri nezdinde gerçekleştirilen genel kurul katılım düzeylerine yukarıda yer verilmiştir. Dolayısıyla, işlemin gerçekleşmesi halinde A grubu hisselerin %(.....)'üne sahip olacak olan ÇİFTAY, bir azınlık hissedarı olarak genel kurul toplantılarında istikrarlı bir şekilde oyların çoğunluğunu sağlayacağı öngörüldüğünden, fiili olarak tek kontrolü elde edecektir. Bu paralelde, başvuru konusu

¹⁷ Bkz. 17.4.2008 tarih ve 08-29/359-118 sayılı karar.

işlem, BATIÇİM'in kontrol yapısında kalıcı bir değişiklik meydana gelecek olması hasebiyle 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemidir.

- (51) İşlem taraflarının 2020 yılına ait cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen eşikleri aştığı ve dolayısıyla işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.

G.3.2. 4054 Sayılı Kanun'un 7. Maddesi Çerçevesinde Değerlendirme

- (52) 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde “*bir ya da birden fazla teşebbüsün başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır.*” hükmü amirdir. Hâkim durum kavramı ise, Kanun'un 3. maddesinde, “*Belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü*” olarak tanımlanmaktadır. Hâkim durumun; teşebbüslere fiyatları artırma, üretim miktar, ürün çeşitliliği ile kalitesini azaltma imkânı verdiği ve hâkim durumdaki teşebbüslerin bu davranışlarının tüketici refahını azalttığı kabul edilmektedir.
- (53) Tarafların faaliyetleri arasında yatay ve/veya dikey örtüşme bulunan ilgili ürün pazarlarına diğer bir deyişle etkilenen pazarlara ilişkin tablo aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 7: Tarafların Faaliyetleri Arasındaki Yatay ve Dikey Örtüşmeler

Ürün	Yatay Örtüşme	Dikey Örtüşme
	Var/Yok	Var/Yok
Hazır Beton	Var	Var
Agrega	Var	Var
Gri Çimento	Yok	Var
Elektrik Üretimi ve Satışı	Var	Yok

G.3.2.1. Yatay Etkilenen Pazarlar Bakımından Değerlendirme

- (54) Yatay Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz'da (Yatay Kılavuz) yatay birleşmelerin rekabet karşıtı etkileri, tek taraflı etkiler ile koordinasyon doğurucu etkiler olarak ikiye ayrılmıştır. Bu çerçevede, tek taraflı etkiler; teşebbüsler üzerindeki rekabetçi baskının ortadan kalkması sonucunda hâkim durum yaratılması veya güçlendirilmesi suretiyle rekabetin önemli ölçüde azaltılmasını ifade etmektedir. Birleşen teşebbüslerin pazar payının yüksek olması, birleşme taraflarının yakın rakip olması, müşterilerin sağlayıcı değiştirme olanaklarının kısıtlı olması, birleşmenin pazarda rekabetçi baskı yaratabilecek bir oyuncuyu ortadan kaldırması, rakiplerin fiyat artışları karşısında üretim veya kapasitelerini artırmasının mümkün olmaması gibi durumlarda; tek taraflı etkiler yoluyla rekabetin sınırlanma ihtimali yükselmektedir. Koordinasyon doğurucu etkiler ise, işlemin pazarın dinamiklerinde değişikliğe yol açarak pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin davranışlarında bir koordinasyon oluşturması durumuna karşılık gelmektedir. Bu etkilerin değerlendirilmesinde ise pazardaki şeffaflık seviyesi, ürünün homojen bir ürün olup olmaması, oyuncu sayısı gibi faktörler dikkate alınmaktadır. Bununla birlikte alıcı gücü veya pazara muhtemel yeni girişler rekabet karşıtı söz konusu etkileri sınırlayabilmektedir. Yatay birleşmelerin değerlendirilmesinde incelenen son husus ise birleşme veya devralmanın yaratacağı etkinliklerdir. Öyle ki bazı durumlarda yaratılan etkinliklerden elde edilen tüketici faydası; işlemin rekabeti sınırlayıcı etkilerinin yaratacağı zarardan daha fazla

olabilmektedir.

- (55) Bildirim konusu işlem kapsamında, devralan konumunda olan ÇİFTAY ile devre konu teşebbüs konumunda olan BATIÇİM'in Türkiye'deki faaliyetleri yatay anlamda hazır beton, agrega ve elektrik üretimi ve satışı pazarlarında örtüşmektedir.

G.3.2.1.1. Hazır Beton Pazarı Bakımından Değerlendirme

- (56) ÇİFTAY Grubu'nun bünyesinde hazır beton sektöründe faaliyet gösteren Z A BETON, hazır beton tesisi kurmak, işletmek, hazır beton üretimi ve dağıtımını yapmak amacıyla kurulmuş olup İzmir'de sahip olduğu hazır beton üretim tesisi ile toplam 350 m³/saat üretim kapasitesine ve 150.000 ton kapalı stok alanına sahiptir.
- (57) BATIÇİM'in iştiraklerinden BATİBETON ise hazır beton üretimi ve satışı ile işgal etmektedir. BATİBETON markalı hazır betonlar, Ege Bölgesi'nde yerleşik olarak 15 faal iki gayri faal olmak üzere toplam 17 hazır beton tesisinde üretilmektedir.
- (58) Bildirim formunda yer alan bilgilere göre 2019 ve 2020 itibarıyla tarafların İzmir ili hazır beton satışları ve anılan veriler uyarınca taraflarca hesaplanan tahmini pazar payları aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 8: Tarafların İzmir İlinde Hazır Beton Pazarındaki Satış Miktarları(m³) ve Tahmini Pazar Payları(%)

Teşebbüsler	Satış Miktarı		Pazar Payı	
	2019	2020	2019	2020
BATIÇİM (Germiyan)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM (Tire)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM (Torbalı)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM (Urla)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM (Bornova)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM (Çeşme)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM (Çiğli)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM (Gazimir)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM (Kemalpaşa)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM (Merkez)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİFTAY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM +ÇİFTAY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İZMİR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Bildirim Formu				

- (59) Tarafın gönderdiği cevabi yazıda, İzmir ilinde hazır beton üretimi ve satışı alanında faaliyet gösteren 12 teşebbüs olduğu ifade edilmiştir. Bununla birlikte, bildirim formunda yer alan bilgiler uyarınca, İzmir ilinde hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerden talep edilen bilgiler doğrultusunda hazırlanan teşebbüslerin satış miktarı ve tahmini pazar payı verilerine aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 9: İzmir İlinde Hazır Beton Pazarındaki Satış Miktarları(m³) ve Tahmini Pazar Payları(%)

Teşebbüsler	Satış Miktarı		Pazar Payı	
	2019	2020	2019	2020
BETONTAŞ ¹⁸	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİMBETON ¹⁹	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
EVLYAOĞLU ²⁰	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KAFKAS BETON ²¹	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MENDEŞ ²²	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OYAK BETON ²³	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÖZGÜVEN ²⁴	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DERE BETON ²⁵	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KADIOĞLU ²⁶	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KENT BETON ²⁷	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM (BATİBETON)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİFTAY (Z A HAZIR BETON)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATIÇİM + ÇİFTAY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Rakiplerden gelen cevabi yazılar doğrultusunda hesaplanan pazar payları.

- (60) Yukarıda yer alan tablolara bakıldığında, tarafların pazar payları toplamının 2019 yılı için %(.....) ve 2020 yılı için %(.....) olduğu görülmektedir. Bu oranlar, işlem taraflarının tahmini pazar paylarına ilişkin ilettikleri veriler doğrultusunda, 2019 ve 2020 yıllarında sırasıyla %(.....) ve %(.....)'dir. Bununla birlikte, hazır beton pazarında İzmir ili özelinde, ÖZGÜVEN, KENT BETON, DERE BETON ve OYAK BETON gibi %(.....) aralığında pazar payına sahip birçok teşebbüs bulunmaktadır. Bununla birlikte, ÇİFTAY ve BATIÇİM'in pazar paylarında 2020 yılında 2019 yılına göre düşüş yaşandığı görülmektedir.
- (61) Yatay Kılavuz'da, yatay birleşmelerin değerlendirilmesi ve pazardaki yoğunlaşma oranını göstermek adına Herfindahl-Hirschman Index'in (HHI) kullanımına ilişkin olarak dikkate alınan hususlar çerçevesinde aşağıda tablolştırılan işlem sonrası HHI seviyeleri ve işlem nedeniyle HHI düzeyinde ortaya çıkan değişim düzeylerinde işlemlerin rekabetçi kaygılar yaratma ihtimallerinin düşük olması beklenmektedir.

Tablo 10: HHI Analizinde Yatay Kılavuz'daki Kullanılan Değerlendirme Aralıkları

İşlem Sonrası HHI Düzeyi	HHI'daki Değişim (Δ)	Sonuç
HHI<1000		Düşük Risk
1000<HHI<2000	$\Delta<250$	Düşük Risk
HHI>2000	$\Delta<150$	Düşük Risk

- (62) Hazır beton pazarında, işlem öncesi HHI değeri 2020 yılı için (.....)'dir. İşlem sonrasında HHI değerine bakıldığında (.....)'e yükselmektedir. Dolayısıyla, işlem neticesinde HHI oranındaki değişimin (.....) olduğu dikkate alındığında, Yatay Kılavuz'da yer alan HHI eşikleri çerçevesinde işleme HHI'da ortaya çıkacak değişimin düşük risk kategorisinin bir miktar üzerinde yer aldığı görülmektedir.
- (63) Öte yandan, taraflardan ve hazır beton pazarındaki rakip teşebbüslerden elde edilen

¹⁸ Betontaş Hazır Beton San. ve Tic. Ltd. Şti. (BETONTAŞ)

¹⁹ Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş. (ÇİMBETON)

²⁰ Evliyaoğlu Beton ve İnş. San. Tic. Ltd. Şti. (EVLYAOĞLU)

²¹ Kafkas Hazır Beton İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. (KAFKAS BETON)

²² Mendeshgrup Beton İnşaat Madencilik Nakliye San. Tic. A.Ş. (MENDEŞ)

²³ Oyak Beton San. ve Tic. A.Ş. (OYAK BETON)

²⁴ Özgüven Müh. Tur. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. (ÖZGÜVEN)

²⁵ Dere Beton Hazır Beton ve Yaş Sıva Sanayi ve Ticaret A.Ş. (DERE BETON)

²⁶ Kadioğlu Demir San. ve Tic. Ltd. Şti. (KADIOĞLU)

²⁷ Kent Beton Madencilik Toprak Ürünleri İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (KENT BETON)

bilgi ve belgelerden anlaşılacağı üzere, hazır beton pazarında atıl kapasitenin mevcut olduğu görülmektedir. BATİBETON'un kapasite kullanım oranı, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında sırasıyla %(.....), %(.....) ve %(.....) olup ÇİFTAY'ın ise %(.....) civarındadır. Rakiplerden gelen cevabi yazılarda yer alan bilgilere göre, BETONTAŞ'ın %(.....), OYAK BETON'un ortalama %(.....), DERE BETON'un ortalama %(.....), BETONTAŞ'ın %(.....) kapasite kullanım oranları bulunmakta olup önemli miktarda atıl kapasiteleri mevcuttur. Bu çerçevede, pazarda olası bir fiyat artışının yaşanması durumunda söz konusu atıl kapasitenin devreye girebileceği ve bu yolla olası fiyat artışlarının sınırlanacağı değerlendirilmektedir.

- (64) Değininmesi gereken bir diğer husus pazara giriş engellerinin mevcut olup olmadığıdır. Hazır beton tesislerinin kurulması ve üretim-satış faaliyetlerinin başlayabilmesi için ÇED proje tanıtım dosyası sunulması ve 2. Sınıf Gayrisihhi Müessese İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı ile Çevre İzni Belgesinin alınması gerekmektedir. Bununla birlikte, bildirim formunda hazır beton tesislerinin işletilmesinde gerekli olan transmikser ve mobil beton pompalarının temininde herhangi bir sorun veya kısıtlama bulunmadığı ifade edilmektedir. Özetle, hazır beton sektöründe faaliyet gösterebilmenin önünde önemli bir giriş engelinin bulunmadığı değerlendirilmektedir.
- (65) Bununla birlikte, hazır beton satışı gerçekleştiren teşebbüslerin müşterilerinden elde edilen bilgilere göre, müşterilerin alım yaptıkları bölgede birçok hazır beton tedarikçisi ile çalışma imkânlarının bulunduğu, fiyat, ödeme şartları, kapasite, tesis lokasyonu ve sevkiyat hızı gibi parametrelerin müşterilerin hazır beton tedarikçisi seçiminde önemli kriterler olduğu ifade edilmektedir.
- (66) Netice itibarıyla, söz konusu devralma işleminin gerçekleşmesi halinde, her ne kadar HHI seviyeleri açısından Yatay Kılavuz çerçevesinde işlemin düşük risk kategorisinin bir miktar üzerinde yoğunlaşmaya yol açacağı görülse de, söz konusu pazarda birleşik teşebbüse rekabetçi baskı uygulayabilecek rakip teşebbüslerin bulunması, hazır beton pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin atıl kapasitelerinin bulunması, alıcıların aynı anda birden fazla tedarikçiyle çalışabiliyor olması ve pazarda önemli giriş engelleri bulunmaması gibi hususlar dikkate alındığında hazır beton pazarında olası tek taraflı ya da koordinasyon doğurucu etkiler yoluyla etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı değerlendirilmektedir.

G.3.2.1.2. Agrega Pazarı Bakımından Değerlendirme

- (67) ÇİFTAY Grubu'nun bünyesinde faaliyet gösteren Z A MADENCİLİK, betonun hammaddesi olan agrega üretimi alanında faaliyet göstermekte olup toplam üretim kapasitesi 3.300.000 tondur. Devre konu teşebbüs konumunda olan BATIÇİM'in bünyesinde yer alan çimento üretim tesisinde klinker, çimento ve agrega üretimi yapılmaktadır. Bildirim formunda BATIÇİM'in, üretimini yaptığı agrega ürününün (.....) kendi iştiraki olan BATİBETON tesislerine tedarik ettiği (üretimini yaklaşık %(.....)), üçüncü taraflara ise satışını (.....) gerçekleştirdiği ifade edilmektedir. Bununla birlikte, tarafın gönderdiği cevabi yazıda, BATIÇİM'in İzmir ilindeki pazar payının grup içi satışlarla birlikte %(.....) arasında olduğu, grup içi satışların kapsam dışı bırakılması halinde, yalnızca piyasaya sunulan satışlar bazında BATIÇİM'in İzmir ilindeki pazar payının %(.....) seviyesi ile sınırlı olduğu belirtilmektedir.
- (68) Bildirim formunda yer alan verilere göre İzmir ilinde agrega sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin 2020 yılına ilişkin pazar payı verileri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 11: Teşebbüslerin İzmir İline Yapılan Agregata Satışları Bakımından Tahmini Pazar Payları (%) (2020)

Teşebbüsler	Pazar Payı
Z A MADENCİLİK (ÇİFTAY)	(.....)
BATIÇİM ²⁸	(.....)
DERE MADENCİLİK ²⁹	(.....)
ERKOÇ ³⁰	(.....)
PINARTAŞ ³¹	(.....)
SÜRTAŞ ³²	(.....)
UMET ³³	(.....)
Diğer ³⁴	(.....)

Kaynak: Cevabi Yazı

- (69) Tabloda yer alan veriler değerlendirildiğinde, bildirim konusu işlemin gerçekleşmesi halinde tarafların agregata pazarında elde edeceği toplam pazar payının %(.....) civarında olacağı, pazar payındaki artışın ise (.....) puan gibi sınırlı bir düzeyde gerçekleşeceği değerlendirilmektedir. Ayrıca, DERE MADENCİLİK, ERKOÇ, PINARTAŞ ve SÜRTAŞ gibi agregata pazarında birleşik teşebbüse yakın seviyede pazar payına sahip rakipler bulunmaktadır.
- (70) Yatay Kılavuz'un 18. paragrafında birleşik teşebbüslerin ilgili pazardaki paylarının toplamının %20'nin altında olması halinde, söz konusu birleşme işleminin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin, incelemenin derinleştirilmesini ve birleşmenin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı varsayılabileceği ifade edilmektedir. Bu çerçevede, bildirim konusu devralma işlemi sonucunda agregata pazarında tek taraflı etkiler veya koordinasyon doğurucu etkiler yoluyla etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmaktadır.

G.3.2.1.3. Elektrik Üretimi ve Satışı Pazarı Bakımından Değerlendirme

- (71) BATIÇİM'in iştiraklerinden Batıçim Enerji Elektrik Üretim A.Ş. Isparta ve Düzce illerinde bulunan toplamda 68,8 MW kurulu güce sahip Kovada 1, Kovada 2 ve Hasanlar hidroelektrik santralleri ile üretim faaliyetlerini sürdürmekte olup yılda ortalama 115.000.000 kWh elektrik üretim kapasitesine sahiptir. Batıçim Enerji Toptan Satış A.Ş. ise elektrik enerjisi ve/veya kapasitesinin toptan satışı ve doğrudan serbest tüketicilere satışı faaliyetlerini yürütmek amacıyla kurulmuştur. ÇİFTAY ise güneş enerjisi, biyogaz ve hidroelektrik alanlarında faaliyet göstermekte olup bu faaliyetlere ilişkin detaylı bilgi aşağıda sunulmaktadır.

- **Güneş Enerjisi:** ÇİFTAY, yenilenebilir enerji kaynaklarından güneş enerjisi alanında yatırımlarını 2018 yılından itibaren işletmeye alarak, Ankara, İzmir, Manisa ve Şanlıurfa'da 17 farklı lokasyonda, tamamı ÇİFTAY grup iştiraki olan 91 adet anonim şirket altında, toplam 153,5 MWp kurulu güçteki güneş enerjisi santralleri ile Türkiye'nin en büyük güneş santrali yatırımcılarından biridir. Güneş enerjisi santrallerinde kurulu 564.000 güneş paneli ve yaklaşık 3.000 invertör ile yıllık 255.000.000 kWh enerji üretimi yapılmakta ve şebekeye

²⁸ Tabloda yer alan tahmini pazar payı verisi BATIÇİM'in İzmir ilinde piyasaya sunulan agregata satışları kapsamındaki pazar payı verisidir.

²⁹ Dere Madencilik İnşaat Yapı Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (DERE MADENCİLİK)

³⁰ Erkoç Kırmataş San. ve Tic. A.Ş. (ERKOÇ)

³¹ Pınartaş Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. (PINARTAŞ)

³² Sürtaş Maden Sanayi ve Tic. A.Ş. (SÜRTAŞ)

³³ Umet Uyaroğlu Metal Sanayi Tic. A.Ş. (UMET)

³⁴ Taraf cevabi yazıda, "Diğer" olarak belirtilen %(.....) pazar payını BATIÇİM, ÇİMENTAŞ ve İzmir ilinde faaliyet gösteren diğer küçük agregata üreticilerinin oluşturduğunu ifade etmektedir.

iletilmektedir. ÇİFTAY, yenilenebilir enerji kaynaklarından güneş enerjisi alanında sahip olduğu geniş portföyünü diğer yenilenebilir enerji kaynakları yatırımları ile geliştirmeyi hedeflemektedir. ÇİFTAY ayrıca grup şirketlerinden olan Çırağan Enerji Üretimi Sanayi ve Ticaret A.Ş. altında güneş enerji santrallerine ilişkin bakım ve inşaat hizmetleri vermektedir.

- **Biyogaz:** ÇİFTAY grup iştiraki olan Enerbes Elektrik Üretim Danışmanlık Sanayi ve Ticaret A.Ş. altında gerçekleştirilen 4,12 MWm kurulu güce sahip biyogaz enerji santrali yatırımı tamamlanmış olup santralde hayvansal atıkların fermentasyonu ile elektrik enerjisi üretilmektedir. Ayrıca, bildirim formuna göre ÇİFTAY'ın iştiraki olan Vega Hereko Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş., İstanbul, Şile'de yer alan geri kazanım tesisi ve açık kompost tesisinin işletme hakkına sahip olup, bu tesis bünyesinde 3.000 ton/gün kapasiteli biyometanizasyon tesisi ve 18,52 MWm kurulu güce sahip elektrik ve ısı enerjisi üretim tesisi yapımına başlanıldığı, ilk ünitesinin Haziran 2021'de tamamlanarak üretime geçeceği, tesisin geri kalan ünitelerinin de en geç 2021 yılı sonunda tamamlanmasının planlandığı ifade edilmektedir.
- **Hidroelektrik:** ÇİFTAY yenilenebilir enerji portföyüne 14,26 MWm kurulu güce sahip hidroelektrik santralini de eklemiş olup hidroelektrik üretim faaliyetlerini grup şirketi olan Ortaköy Elektrik Üretim A.Ş. altında sürdürmektedir.

- (72) Elektrik üretimi ve satışı pazarında BATIÇİM ve ÇİFTAY'ın üretim ve satış miktarı, pazar payı verileri ile toplam kurulu güçleri ve Türkiye'deki toplam kurulu güç içerisindeki payları aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 12: Tarafların Elektrik Üretimi ve Satışı Pazarlarındaki Pazar Payları (%) ve Toplam Kurulu Güç İçerisindeki Payları

Taraflar	2019	2020	2019	2020
Elektrik Üretimi	Üretim Miktarı (MWh)		Pazar Payı	
BATIÇİM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİFTAY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Türkiye	303.897.600,00	305.431.400,00	100,00	100,00
Elektrik Satışı	Satış Miktarı (MWh)		Pazar Payı	
BATIÇİM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİFTAY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Türkiye	301.982.700,00	304.394.900,00	100,00	100,00
Kurulu Güç	Kurulu Güç (MW)		Pazar Payı	
BATIÇİM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİFTAY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Türkiye	91.267,00	95.890,60	100,00	100,00
Kaynak: Cevabi Yazı				

- (73) Tablo incelendiğinde tarafların elektrik üretimi ve satışı pazarları ile Türkiye'deki toplam kurulu güç içerisindeki toplam paylarının %(.....) düşük olduğu görülmektedir. Bu çerçevede, işlem sonucunda elektrik üretimi ve satışı pazarında etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmaktadır.

G.3.2.2. Dikey Etkilenen Pazarlar Bakımından Değerlendirme

- (74) İşlem taraflarının faaliyetlerinin dikey olarak örtüştüğü pazarlar “agrega”, “gri çimento”, ve “hazır beton” pazarlarıdır. Anılan pazarlarda pazarın genel görünümü şu şekildedir:

Tablo 13: Tarafların Dikey Örtüşen Pazarlarda Satış Miktarı Bazında 2020 Yılı Pazar Payları (%)

Üst Pazar	BATIÇİM	ÇİFTAY
Gri Çimento	(.....)	(.....)
Agrega	(.....)	(.....)
Alt Pazar	BATIÇİM	ÇİFTAY

Hazır Beton	(.....)	(.....)
Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar		

- (75) Yatay Olmayan Kılavuz'da birleşik teşebbüsün her bir pazardaki pazar payının %25'in altında olması ve her bir ilgili pazarda HHI değerinin 2500 seviyesinin altında olması halinde, yatay olmayan birleşmelerin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin, incelemenin derinleştirilmesini ve birleşmenin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı varsayılabileceği ifade edilmektedir.
- (76) Bu çerçevede yukarıdaki tablolar incelendiğinde, bildirim konusu işlem sonrasında dikey örtüşmenin gerçekleştiği agrega üst pazarında BATIÇİM ve ÇİFTAY'ın sahip olduğu payın %25'in altında olduğu ancak BATIÇİM ve ÇİFTAY'ın hazır beton alt pazarında sahip olduğu toplam payın %25'in bir miktar üzerinde olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, yatay etkilenen pazarlar kısmında da bahsedildiği üzere, hazır beton sektöründe İzmir ilinde %(.....) pazar payına sahip önemli rakiplerin olduğu, hazır beton pazarında atıl kapasitenin mevcut olduğu ve hazır beton sektöründe faaliyet Ayrıca, alt ve üst pazardaki işlem öncesi ve işlem sonrası HHI değerine bakıldığında, hazır beton pazarında işlem öncesi HHI değeri 2020 yılı için (.....)'dir. Agrega pazarında ise HHI değeri pazardaki yedi teşebbüs özelinde (.....)'dir. Söz konusu HHI değerleri 2500 sınırının altındadır. Tüm bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda agrega pazarında etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı sonucuna ulaşılmaktadır.
- (77) Bununla birlikte, BATIÇİM'in çimento üst pazarındaki faaliyetleri ile BATIÇİM ve ÇİFTAY'ın hazır beton alt pazarındaki faaliyetleri arasında dikey örtüşme bulunmaktadır. Bu kapsamda, öncelikle BATIÇİM'in ve ilgili coğrafi pazarda faaliyet gösteren rakip teşebbüslerin gri çimento satış miktarı ve pazar payı verileri incelenecektir.

Tablo 14: Aydın, Balıkesir, İzmir, Manisa ve Muğla Bölgesinde Gri Çimento Satış Miktarları ve Pazar Payları

Teşebbüsler	Satış Miktarları (ton)		Pazar Payları (%)	
	2019	2020	2019	2020
BATIÇİM ³⁵	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇİMENTAŞ ³⁶	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DENİZLİ ÇİMENTO ³⁷	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SOMA ÇİMENTO ³⁸	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
LİMAK ³⁹	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AKÇANSA ⁴⁰	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AS ÇİMENTO ⁴¹	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GÖLTAŞ ⁴²	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer		(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)	100,00	100,00

Kaynak: TÜRKİYE ÇİMENTO verilerine göre yapılan hesaplamalar.

- (78) Yukarıda yer alan tablo incelendiğinde, BATIÇİM'in Aydın, Balıkesir, İzmir, Manisa ve Muğla bölgesinde gri çimento pazarında yaklaşık %(.....) pazar payı ile lider konumda olduğu görülmektedir. Söz konusu pazardaki pazar payları bakımından en önemli

³⁵ Tabloda yer alan BATIÇİM verileri BATIÇİM ve BATISÖKE'nin verilerini içermektedir.

³⁶ İzmir Çimento Fabrikası T.A.Ş. (ÇİMENTAŞ)

³⁷ Denizli Çimento Sanayii Türk A.Ş. (DENİZLİ ÇİMENTO)

³⁸ Soma Çimento Madencilik Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (SOMA ÇİMENTO)

³⁹ Limak Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (LİMAK)

⁴⁰ Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (AKÇANSA)

⁴¹ As Çimento San. ve Tic. A.Ş. (AS ÇİMENTO)

⁴² Göltaş Göller Bölgesi Çimento San. ve Tic. A.Ş. (GÖLTAŞ)

rakiplerinin ÇİMENTAŞ, DENİZLİ ÇİMENTO ve SOMA ÇİMENTO olduğu görülmektedir.

- (79) Pazardaki HHI değeri ise miktar bazında (.....) olarak hesaplanmıştır. Her ne kadar HHI değeri Yatay Olmayan Kılavuz'da eşik kabul edilen değer altında olsa da, gri çimento pazarında BATIÇİM'in lider konumda olduğu dikkate alındığında söz konusu işlemin dikey etkilerinin daha detaylı incelenmesinde fayda görülmektedir.
- (80) Farklı ilgili ürün pazarlarında faaliyet gösteren teşebbüsler arasında gerçekleşen birleşme ve devralma işlemleri yatay olmayan birleşme ve devralmalar olarak tanımlanmaktadır. Dikey devralmalar, yatay devralmalardan farklı olarak aynı ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüsler arasındaki rekabetin doğrudan ortadan kaldırılmasına veya azaltılmasına yol açmamaktadır. Bu bakımdan dikey devralmaların yatay devralmalara kıyasla daha az rekabetçi endişe barındırdığı kabul edilmektedir. Ayrıca dikey devralmaların, işlem maliyetlerini önemli derecede azalttığı, çifte tekeli fiyatlandırmayı ortadan kaldırarak nihai ürün fiyatını düşürme veya çıktı miktarını artırma yönünde güdü sağladığı, üretim, dağıtım ve satış organizasyonu bakımından da birtakım etkinlikler doğurabildiği ileri sürülmektedir.
- (81) Dikey devralmalar bazı durumlarda, hâkim durum yaratma veya hâkim durumu güçlendirerek rekabeti önemli ölçüde azaltabilme potansiyeli taşımaktadır. Bu kapsamda Yatay Olmayan Kılavuz'da, dikey devralmaların rekabet üzerinde tek taraflı etkiler ve koordinasyon doğurucu etkiler olmak üzere başlıca iki tür olumsuz etkisi bulunduğu ifade edilmektedir.

G.3.2.2.1. Tek Taraflı Etkiler Bakımından Değerlendirme

- (82) Tek taraflı etkiler, esas olarak dikey devralmaların pazar kapamaya neden olup olmadığı hususunda incelenmektedir. Bu kapsamda pazar kapama, devralma işlemi neticesinde mevcut veya potansiyel rakiplerin tedarik kaynaklarına erişiminin zorlaştırılması veya engellenmesi neticesinde, rakiplerin etkili bir şekilde rekabet edebilme imkân ve güdülerinin azaltılması şeklinde ifade edilmektedir. Öte yandan Yatay Olmayan Kılavuz'da pazar kapama, girdi kısıtlaması (*input foreclosure*) ve müşteri kısıtlaması (*customer foreclosure*) olarak iki farklı şekilde ele alınmıştır.

Girdi Kısıtlaması

- (83) Girdi kısıtlaması temel olarak, birleşik teşebbüsün devralma sonrası sağlayıcısı olduğu girdilerin alt pazarda faaliyet gösteren rakip teşebbüslere arzını kısıtlayarak devralma öncesi fiyat ve koşullardan girdi temin etmelerini zorlaştırması ve bunun sonucunda maliyet artışına neden olması olarak tanımlanmaktadır. Bu durumsa birleşik teşebbüse tüketiciye uyguladığı fiyatları artırabilme imkânı sağlayacaktır. Yukarıda belirtildiği üzere, girdi kısıtlaması şeklindeki pazarı kapama etkisinin tüketici zararına yol açtığı kabul edilmesi için rakiplerin birleşme sonrasında mutlaka pazardan çıkmak zorunda kalmaları şartı aranmamalıdır. Bu değerlendirmede kıstas, artan girdi maliyetlerinin tüketicilere daha yüksek fiyatlar uygulanmasına neden olup olmayacağıdır.
- (84) Girdi kısıtlaması konusunda, birleşik teşebbüsün girdi kısıtlama imkân ve güdüsü olup olmadığı değerlendirilmekte ve en nihayetinde böyle bir pazar kapama uygulamasının alt pazarda rekabeti önemli ölçüde bozup bozmayacağı dikkate alınmaktadır. Bu hususlar genelde iç içe geçmiş olması nedeniyle değerlendirme safhasında birlikte ele alınmaktadır.
- (85) Yatay Olmayan Kılavuz'da girdi kısıtlaması değerlendirmelerinde, ilk olarak girdinin alt

pazardaki üretim açısından önemli bir girdi olup olmadığı dikkate alınmaktadır. Pazar kapama, ilgili girdinin önemli olması halinde gündeme gelebilmektedir. Ayrıca, alt pazardaki üretim maliyetlerinde önemli bir kalem oluşturmasının yanında girdi, maliyet dışı faktörlerle de önemini koruyabilmektedir. Maliyet dışı faktörler arasında anılan girdi olmaksızın alt pazarda üretimin gerçekleştirilememesi, girdinin alt pazardaki ürün için önemli bir ürün farklılaştırma unsuru olması sayılabilmektedir. Bununla birlikte, Yatay Olmayan Kılavuz'da, girdi kısıtlaması yoluyla pazar kapama etkisinin ortaya çıkabilmesi için devralma sonrası oluşacak dikey bütünleşik teşebbüsün üst pazarda belli bir pazar gücüne sahip olması gerektiği belirtilmektedir.

- (86) Gri çimento pazarında 2020 yılı itibarıyla satış miktarı bakımından %(.) kısım dosya konusu işlem neticesinde dikey bütünleşik teşebbüs konumundaki BATIÇİM tarafından kontrol edilecektir. Tablo 17'de gösterildiği üzere, BATIÇİM söz konusu pazar payı ile pazarda lider konumda olduğu görülmektedir. Pazarda ikinci sırada %(.) pay ile ÇİMENTAŞ, üçüncü sırada %(.) pay ile DENİZLİ ÇİMENTO ve dördüncü sırada %(.) pay ile SOMA ÇİMENTO yer almaktadır. Söz konusu pazar payları dikkate alındığında devir sonrasında dikey bütünleşik teşebbüsün üst pazarda hâkim durumda olmamakla beraber belli bir pazar gücüne sahip olduğu kabul edilebilecektir.
- (87) Hazır beton; çimento, agrega (kum, çakıl, kırma taş), su ve gerektiğinde bazı katkı maddelerinin belli bir üretim teknolojisine uygun olarak karıştırılmasıyla elde edilmektedir. Hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerden gelen cevabi yazılarda, hazır betonun üretim maliyetleri içerisinde çimentonun payının ortalama %(.) civarında olduğu belirtilmektedir. Çimentonun hazır beton üretim maliyetlerinin önemli bir kısmını oluşturduğu dikkate alındığında rakip hazır beton üreticilerine yönelik olası bir girdi kısıtlamasının nihai ürün fiyatlarını etkileyecek boyutta etki yaratabileceği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, gri çimento sektöründe ÇİMENTAŞ, DENİZLİ ÇİMENTO, SOMA ÇİMENTO, LİMAK, AS ÇİMENTO, AKÇANSA gibi güçlü rakipler bulunmakta olup rakip hazır beton üreticilerine yönelik bir girdi kısıtlanmasının söz konusu olmayacağı değerlendirilmektedir.
- (88) Gri çimento pazarında faaliyet gösteren firmaların atıl kapasiteye sahip olup olmadığı önem taşımaktadır. Taraflardan elde edilen bilgiler çerçevesinde, gri çimento pazarında BATIÇİM'in ve BATISÖKE'nin kapasite kullanımları sırasıyla %(.) ve %(.). Bununla birlikte gri çimento pazarında faaliyet gösteren rakip teşebbüslerden 2020 yılında, DENİZLİ ÇİMENTO'nun %(.), SOMA ÇİMENTO'nun %(.), AS ÇİMENTO'nun %(.) civarında kapasite kullanım oranları bulunmaktadır. Buradan hareketle, gri çimento pazarında faaliyet gösteren firmaların önemli ölçüde atıl kapasiteye sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, bildirim formunda belirtildiği üzere son beş yılda gri çimento pazarına SOMA ÇİMENTO ve Kentçim Çimento San. A.Ş. gibi üreticiler de giriş yapmıştır. Gri çimento pazarındaki üretici sayısının artması birleşik teşebbüsün girdi kısıtlaması yapması veya bu güdüye sahip olması olasılığını azaltacak niteliktedir.
- (89) Tüm bu açıklamalar doğrultusunda işlem sonucunda gri çimento pazarında girdi kısıtlaması yoluyla alt pazardaki rakiplerin maliyetlerinin yükseltilmesi ya da fiyatların artırılması yönünde bir imkân ve güdünün ortaya çıkmayacağı, dolayısıyla girdi kısıtlaması yoluyla pazarın rakiplere kapanmasının söz konusu olmayacağı değerlendirilmektedir.

Müşteri Kısıtlaması

- (90) Müşteri kısıtlaması, birleşik teşebbüsün üst pazardaki rakiplerinin yeterli derecedeki müşteri tabanına erişiminin kısıtlanmasıdır. Bu kapsamda, üst pazarda faaliyet gösteren bir teşebbüsün alt pazarda önemli derecede pazar payına sahip olan bir teşebbüs ile birleşmesi müşteri kısıtlaması yoluyla rekabeti engelleme ve kısıtlama ihtimalini ihtiva etmektedir.
- (91) Birleşik teşebbüs alt pazarda da faaliyetine devam edeceği için, üst pazarda faaliyet gösteren rakip teşebbüslerin kayda değer müşteri tabanına ulaşımını kısıtlayabilecektir. Bu durum sonrası arzın azalmasından dolayı alt pazarda faaliyet gösteren teşebbüsler devralma öncesi fiyat ve koşullarda girdi temin edemeyecek ve nihai ürün fiyatlarında artış yaşanabilecektir. Bunun yanında rakip teşebbüslerin fiyatları artarken ilgili dikey devralma sonrası yaşanacak etkinlik kazanımlarıyla birleşik teşebbüsün fiyatlarında düşüş gerçekleşebilecektir.
- (92) Müşteri kısıtlaması yoluyla pazar kapama etkisinden bahsedilebilmesi için üst pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin önemli derecede müşteri kaynaklarından dışlanması gerekmektedir. Buna göre hazır beton pazarında ÇİFTAY'ın %(.....), BATIÇİM'in ise %(.....) pazar payı bulunmaktadır. Bununla birlikte, hazır beton pazarında BATIÇİM Grubu dışında KENT BETON (%(.....)⁴³), DERE BETON (%(.....)), OYAK BETON (%(.....)) ve ÖZGÜVEN (%(.....)) gibi güçlü rakip firmaların dolayısıyla önemli alıcıların faaliyet gösterdiği görülmektedir. Ayrıca, gri çimento pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler için tanımlanan coğrafi pazarın hazır beton pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler için tanımlanan coğrafi pazarın sınırlarından daha geniş olduğu dikkate alındığında, gri çimento pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin ürünlerini İzmir ilinde faaliyet gösteren hazır beton müşterilerinin haricinde Aydın, Manisa, Balıkesir ve Muğla illerinde faaliyet gösteren hazır beton müşterilerine de satma imkanı bulunmaktadır. Bu bakımdan, BATIÇİM'in üst pazardaki rakiplerinin alt pazardaki müşterilere erişimini kısıtlayabilmek için yeterli bir güç oluşturmadığı değerlendirilmektedir.
- (93) Hazır beton pazarında halihazırda birçok teşebbüs faaliyet göstermektedir. Buna ek olarak, tarafın gönderdiği cevabi yazıda ifade edildiği üzere, hazır beton tesislerinin kurulum ve çalıştırılması için önemli bir giriş engelinin mevcut olmadığı ifade edilmektedir. Bu hususlar göz önüne alındığında, hazır beton pazarı bakımından da işlem sonrası müşteri kısıtlaması ihtimalinin söz konusu olmayacağı değerlendirilmektedir.
- (94) Bu çerçevede Türkiye'de güçlü rakip firmaların varlığının yanı sıra gri çimento pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin İzmir ili haricinde Balıkesir, Aydın, Manisa ve Muğla illerine satış imkânının bulunması gibi nedenlerle devralma işlemi neticesinde BATIÇİM ile rakip olan gri çimento firmalarının müşterilere erişim imkânlarının olumsuz etkilenmesinin, bu şekilde pazarın kapanmasının söz konusu olmayacağı değerlendirilmektedir.
- (95) Dolayısıyla bildirim konusu işlem neticesinde girdi veya müşteri kısıtlaması endişelerinin vücut bulmayacağı, pazarın rakiplere kapanmayacağı ve bahse konu pazarlarda etkin rekabetin önemli ölçüde azalmayacağı sonucuna varılmaktadır.

G.3.2.2.2. Koordinasyon Doğurucu Etkiler Bakımından Değerlendirme

- (96) Koordinasyon doğurucu etkiler devralma öncesinde davranışlarını uyumlaştırmadan

⁴³ Parantez içindeki rakamlar ilgili teşebbüsün anılan pazardaki pazar payı verisini ifade etmektedir.

faaliyet gösteren teŖebbüslerin iŖlem sonrasında aralarındaki koordinasyon yoluyla fiyatları yükseltme veya rekabeti azaltma ihtimallerinin artması olarak tanımlanmaktadır. İŖlemden önce sağlayıcı ve alıcı konumda olan teŖebbüslerin, iŖlem sonrasında dikey bütünleŖik bir yapı içinde faaliyet gösterecek olmaları, dikey koordinasyon ihtimalini ortaya çıkarmaktadır. Yatay Olmayan Kılavuz'da bir dikey devralmanın pazar kapamaya yol açacağına ortaya konulması durumunda, sadece rakiplerin sayısındaki azalmanın bile pazarda kalan diğer teŖebbüslerin koordinasyon kurmasını kolaylaştırması mümkün olabileceği ifade edilmektedir.

- (97) Dosya konusu iŖlem sonucunda gri çimento ve/veya hazır beton pazarında girdi kısıtlaması veya müşteri kısıtlaması yoluyla pazar kapamaya yol açılması imkanının ve bu yönde bir güdünün söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır. Bununla birlikte, söz konusu iŖlem doğrultusunda iŖlem tarafları arasındaki yatay yoğunlaşmanın hazır beton pazarında olduğu, üst pazarda yer alan gri çimento pazarı bakımından böyle bir yoğunlaşmanın mevcut olmadığı görülmektedir. Ek olarak, ÇİFTAY'ın hazır beton pazarındaki % (.....) pazar payı ile teŖebbüslerin koordinasyona uyumunu teşvik etme ya da koordinasyondan sapanları caydırma mekanizmalarının kullanımını kolaylaştırma yönünde etki doğurabilecek nitelikte bir alıcı olmadığı, bu nedenle bildirim konu iŖlemin önemli bir alıcının birleŖik teŖebbüs bünyesine katılması ile sonuçlanacağına söylenemeyeceği değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda, etkilenen pazarlarda faaliyet gösteren firmaların yoğun şekilde dikey birleŖme yoluna giderek koordinasyon içinde hareket etmesi yönünde bir etki iŖlem nedeniyle ortaya çıkmayacaktır. Dosya konusu devralmanın, herhangi ilgili ürün pazarında girdi veya müşteri kısıtlaması yoluyla pazar kapamaya yol açmasının da söz konusu olmadığı kanaatine varıldığından, herhangi bir pazarda koordinasyon doğurucu etkiler yoluyla da etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı kanaatine varılmaktadır.

H. SONUÇ

- (98) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.